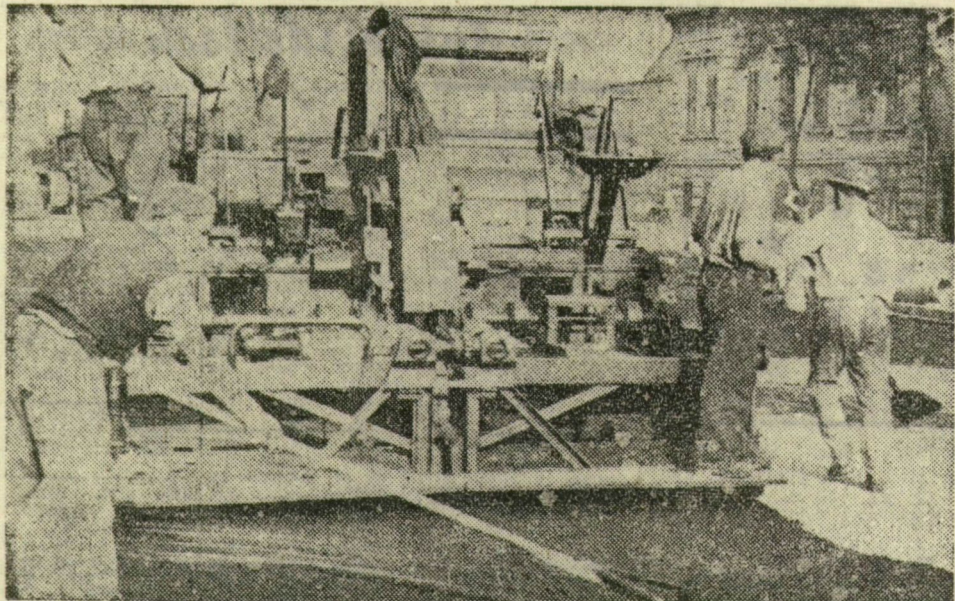

Országos útépitési tanácskozás Szegeden

Az ország közlekedési szakembereinek kétnapos tanácskozása kezdődött tegnap Szegeden, a tanácskozó nagy üléstermében. A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Budapest, Eger, Pécs és Debrecen után itt rendezte meg a megyei és megyei jogú városi tanácsok építési és közlekedési osztályvezetői, valamint főmérnökei részére a műszaki továbbképzéssel egybekötött tapasztalatcsereét.

Az első nap Molnár János, a KPM út- és híd-főosztályának vezetője tartott bevezető előadást. Közölte, hogy a hazánkban egyre nagyobb méreteket öltő útépitési program sikeresebb végrehajtása végett tartanak ilyen ankétokat. Ezek elősegítik az érdekeltek jobb együttműködését, jobb kapcsolatot hoznak létre a tanácsokkal. Bárdos Miklós, a városi tanács építési és közlekedési osztályának vezetője kifejtette, hogy Szeged fejlődése szempontjából is nagy jelentőségű ez a tanácskozás, hasznos ötleteket, javaslatokat várnak a helyi szakemberek vidéki

kollégáiktól. Részvételükkel segítik majd az itteni útépitési munkák nagyobb sikerét is. Kozáry István, a KPM út és híd-főosztályának főmérnöke a magyarországi építésekkel adott átfogó ismertetést, a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának főmérnöke, Máthé László pedig a budapesti útépitések gyakorlati tapasztalatait ismertette. Érdekes bejelentése volt a többi között, hogy a fővárosban jelenleg egyszerre több mint ötezer helyen bontották fel az úttestet s ennyi helyen folyik a korszerűsítés. Ebben a számban a peremvárosok építkezései nincsenek is benne. Ördög István, a Szegedi Köztisztasági Vállalat igazgatója a szegedi útépitések szervezéséről, módszereiről számolt be. Az előadásokat a délutáni órákban vitatták meg, ma pedig helyszíni szemlélt tartanak az ország vezető szakemberei a szegedi útépitéseken, utcarendezéseken. A többi között megvizsgálják az útépités gazdaságosságát is. A vidéki vendégek a szegedi észrevételeket megvitatják, s véleményüket, tanácsaikat közlik az illetékesekkel.

Sok a nézője ennek a nagy szorjót gépnek, az úgynevezett „finiser”-nek, amely szinte egyik napról a másikra varázsolja újjá Szeged hepehujás útjait. A Nagykörút és a Felső Tisza-part után most a Maros utcán és a Brüsszeli körúton vonul végig a nagy gép, s mögötte három méter szélességben csillog a friss aszfalt, amely sokkal egyenletesebb és tartósabb, mint a kézzel simított. A gép ugyanis munka közben vibrálja, tömöríti az aszfaltot és teljesen hézagmentesen teríti szét. Nemcsak jól, de rendkívül gyorsan is dolgozik: naponként 16–18 vagon anyagot dolgoz fel.

Minden késedelmes nap — súlyos veszteség

A közvélemény szerint a mezőgazdaságban a gabonabetakarítás jelent a legnehezebb munkát. Az őszi terménybetakarítás, szántás-vetés azonban még az aratásnál, cséplésnél is jóval nagyobb feladatot, felelősséget ró szövetkezeti és egyéni parasztágunkra.

Szeged és a szegedi járás földművelői, a gépalomások dolgozói jóelőre készültek ennek a nagy feladatnak az elvégzésére. Az utóbbi két-három hét alatt azonban a kedvezőtlen időjárás messzeemenően akadályozta, sőt a Tiszántúl egyes területein le is állította az őszi munkákat. Bizonyos mértékig ezzel is magyarázható, hogy a szegedi termelőszövetkezetek kukoricatermésének még mintegy 42 százaléka, a járási szövetkezeti gazdaságokénak pedig 55 százaléka még a földeken van. Cukorgyáraink várják a répaszállítmányokat, melyek gyakran késnek, mert répatermésünk jelentős része, mintegy 45 százaléka még nincs betakarítva.

Rendkívül nagy erőfeszítést követel most a paprikatermés betakarítása is. A páradús ősz sokat javított a gyengének ígérkező paprikahozamom. A termelőszövetkezetek és az egyéni gazdák eddig úgy voltak a paprikával, hogy ez mindaddig szaporítja a forintokat, míg az első őszi dér meg nem csípi. Nos, ez igaz, de most már nincs idő a várakozásra. Még le nem szedett paprikatermésünk a várható fa-gyok miatt talán már egy hétig sem maradhat a határban. Ami haszon ez idő alatt a paprikánál bejönne, duplán megy el az őszi kalászosoknál. Tudvalevően mintegy hatezer katasztrális hold paprikaföldbe kell most

búzáat, árpát vetnünk. Tehát szántani kell most már a paprikaföldeket is.

Az esőzések előbbrehozták és lerövidítették a szüreti munkák szünetét is. A páradús levegőtől és a csapadéktól a szőlőszemek kihasadoztak, a fekete szőlőfajták, különösen a kadarka gyors rothadásnak indult. A gazdák idejében észrevették ezt, s ennek köszönhető, hogy az őszi szőlőmunkák közül a szürettel haladtunk eddig a legjobban. Idei szőlőtermésünknek eddig már mintegy 60–65 százaléka takarítottuk be és dolgoztuk fel. Az elmondottakból kiderül, hogy bár az őszi munkák dandárjának ideje hovatovább lejárt, a feladatok nagyobb része még hátra van! Most tehát semmi sem lehet fontosabb a terménybetakarításnál, véteknél.

Milyen lehetőségeink vannak az őszi munkák meggyorsítására? Rendkívül sok munka vár ránk. Ráadásul valószínű, hogy az időjárás továbbra is szeszélyes lesz. Döntő dolog, hogy minden szövetkezeti és egyéni gazda, a gépalomások és állami gazdaságok dolgozói teljes szívvel lélekllek vegyék ki részüket a munkákból. Az őszi terménybetakarítással teszik fel tulajdonképpen a koronát egész évi munkájukra. Sok minden függ a következő hetek eredményeitől, többek között az is: öt vagy tíz forinttal több vagy kevesebb lesz-e zárszámadáskor az egy munkaegységre jutó osztalék. Az őszi terménybetakarítás, vetés sikeres elvégzésétől függ a jövő esztendői termés megalapozása is.

E löröláthatóan csak azokban a szövetkezetekben, állami gazdaságokban tudnak úrrá lenni a nehézségeken, ahol a gépeket, a fogatokat és az emberi erőt jól össze hangolják, s minden munkára alkalmas időt kihasznál. Ahol felületesség csúszik a szervezésbe, tovább torlódik a munka, növekszik a késedelem, mely súlyosan árt a közösségnek.

Az összes őszi munkák között a legfontosabbak egyike most a kalászosok vetésének meggyorsítása. Itt mutatkozik a legnagyobb lemaradás.

Döntő fontosságú, hogy a családtagokat miként tudják bevonni a közös munkába. Most egyetlen szövetkezeti vezetőnek sem szabad kicsinyeskednie lennie. Azokat a szövetkezeti gazdákat és családtagjaikat, kik a legtöbb munkát végzik, bátran lehet premizálni. A tapasztalatok egyébként is azt mutatják: az időjárás késleltetése ellenére is jól mennek a dolgok azokban a gazdaságokban, amelyekben már az év elejétől kezdve a több és jobb munkáért külön is jutalmazták az embereket. Leghelyesebb ha egy-egy nagyobb munkafeladat gyors elvégzése érdekében most

megfelelő összegű célprémiumot tűznek ki készpénzben vagy terményben.

Az eddigieknél is sokkal nagyobb mértékben ki kell használni a rendelkezésre álló erőgepeket. Felére csökkenthetjük például a cukor-répaszedés idejét azáltal, ha Zetorral, s megfelelő ekével kiszántjuk a répatöveket. Ha nincs répakiemelő eke, ezt kormánylemez nélküli Zetor ekével is elvégeztethetjük. Ezt a módszert a szegedi járásban úgyszólván sehol sem alkalmazták eddig. A járás gépalomásainak erőgépei mostanra csak kevesen, itt-ott dolgoztak két műszakban. A két műszakos szántásra — különösen a homokos területeken — minden lehetőség megvan. Jó szervezéssel a gépkezelő személyzetet is biztosítani lehet. Számos termelőszövetkezetben tucatjával vannak olyan emberek akik már dolgoztak gépalomásokon, s értenek az egyszerű erőgépek kezeléséhez. Most őket is traktorra kell ültetni.

Korábban már utasítás jelent meg a Földművelésügyi Minisztérium részéről, miszerint az erdőgazdaságok, vízügyigazgatóságok és más vállalatok tulajdonában levő erő- és talajművelő gépeket is az őszi vetések meggyorsításának szolgálatába kell állítani. Az említett vállalatok vezetőinek fel kell ajánlani gépeiket az illetékes járási, városi, megyei tanácsok részére, hogy azok odairányíthassák az erőket, ahol a legnagyobb szükség van rájuk. Szegeden és a járásban ez a mai napig még nem történt meg.

A következő hetekre az iskolák és más oktatási intézmények tanulói, dolgozói, az üzemek munkásai is nagy jelentőségű társadalmi segítséget ajánlottak fel. A társadalmi erőket úgy kell csoportosítani, hogy munkájuk segítségével elsősorban a hevesebb területi földeket szedhessük fel.

Fügyelemmel kell lennünk arra is, hogy az idő előrehaladottsága miatt a korábban szokásos 100 kilogramm vetőmag helyett 115–120 kilogramm magot vessünk egy-egy hold földbe. A járás területén az idén vetünk először nagy terméshozamú külföldi búzafajtákat. Ezekre megkülönböztetett gondot kell fordítani. A külföldi búzafajták magjából jól előkészített, trágyázott talajba 140–145 kilogramm magot kell holdanként kiszórni.

Az összes lehetőségeket figyelembe véve az őszi munkák sikeres elvégzésének feltételei megvannak. Lérvéges, hogy a termelőszövetkezeti és egyéni dolgozó parasztok a gépalomások és az állami gazdaságok dolgozói mellett átérzik feladatuk fontosságát és minden perccel kihasználva küzdenek az időjárás okozta lemaradás pótlásáért.

Csepeli József

Téli tanfolyamok a gépalomásokon

A traktorosok oktatásának téli programjában Szabad-szálláson és Pápán januárban újabb 4000 gépalomási, szövetkezeti és állami gazdasági dolgozó kezd meg a tanulást.

Emellett a gépalomásokon is nagy gondot fordítanak a szakembereképzésre. Körülbelül kétezer résztvevővel alapfokú tanfolyamokat indítanak a még gyakorlatlanabb gépkezelők és az új jelentkezők számára. Arra számítanak, hogy az alapfokú tanfolyam résztvevőinek mintegy fele szövetkezeti tag lesz. A vontatározó tanfolyamokra is be kívánják vonni a szövetkezetek tagjait.

Élénk madárvonulás a Tisza mentén

Ahogy hűvösödik az idő, úgy sokasodnak a költöző madárcsapatok, amelyek a Tisza vonalát követve költöznek melegebb tájakra. A Szegedi Tisza Kutató Állomás tudományos munkatársai megfigyelték, hogy a folyó kigyózó ezüstszalagja biztos támpontot nyújt a madaraknak, amelyek nagy-részt éjszaka vonulnak, s nappal pihennek, vagy a bűvölyhelyen tartózkodnak. A folyóparton nagy számban tanulmányoznak, az északi országokból érkezett aprómadarak, a billegő cankók, vonulnak a kecses szürkegémek, csapattal verődnek a tókés récék. A sárlányok közül az északi fajták időznek itt.

Régi igény, népgazdasági érdek:

Tegyük termelékenyebbé, gazdaságosabbá a parkettléc gyártását Csongrád megyében

Nem valami kellemes látvány fogadott a Tolbuhin sugáru télen. A modern import parkettkészítő gépek, amelyekről már sok szó esett Szegeden, némán álltak a parkettléc gyártás között. Néhány napja leégett az egyik motor, tartalék viszont nincs, így hát álltak és vártak. A Fémfeldolgozó Vállalat motortekercselő részlege csak hosszabb időre vállalta volna a motor javítását. Viszont a Szegedi Kenderfonógyár karbantartói segítséget nyújtva már el is készítették, ki is javították a motort. Igaz, csak a második nekirugaszkodással sikerült, de lényeg az, hogy sikerült.

Háromezer négyzetméter

— Nem baj ez a kis kiesés, könnyen behozhatjuk, legfeljebb két műszakban dolgoztatjuk a gépeket, — mondja Szigeti István gépmester. Szóval állhatnak a gépek egy hétig is, különösebb baj ebből még nem származik, attól még teljesíthetik a tervet. Mióta a szárító kapacitást bővítették azzal, hogy most már nem egy, hanem két csille alapanyagot szállítanak egyszerre, elérték, hogy szeptemberben már háromezer négyzetméter parkettlécet gyártottak.

— A havi átlagteljesítmény kétezer négyszáz négyzetméter szokott lenni, — magyarázza Pleskó József raktáros.

— Ebből mennyit használ fel a vállalat?

— Mintegy 1200 négyzetmétert, a többit a TÚZEP-nek, a Szegedi Építőipari Vállalatnak adjuk.

Vajon lehet-e több parkettlécet adni? A nyersanyagszállító vállalat vezetőinek véleménye szerint igen. Akkor miért nem gyártanak többet Csongrád megyében? Talán a gépekkel van hiba? Erről szó sincs. Hiszen nem adunk volna értük drága valutát. — A gépek egy műszakban dolgoznak — közli a gépmester.

— Hány óra a műszak maguknál?

— Természetesen nyolc óra, de hát ezek nem dolgoznak állandóan. Mintegy 5 és fél ezer négyzetméter parkettlécet lehetne készíteni velük, ha folyamatosan dolgoznának. A két-műszakban ennek dupláját.

Kihasználatlan gépek

Ezután még elhangzik néhány vélemény: „Kár itt bevertetni ezeket a drága gépeket...”, „Az ember lelke sír, mert kihasználatlanok ezek a termelékeny munkagépek...”

Mindehhez hozzátesszük, hogy népgazdasági kár minden elveszett perc. Nemcsak azért, mert csupán néhány órát dolgoznak ezek a gépek, több felesleges kiadás is kapcsolódik még a szegedi parkettléc-gyártáshoz. Nem kell sok közgazdasági tudás, elég ismeret a számtani alapműveleteket s túllátni a saját vállalat kerítésén, máris könnyen kiszámítható ez a felesleges kiadás. Eppen ezért ha a Csongrád megyei Tartozó Vállalat vagy felelet-szervei, esetleg a minisztériumban valaki rászánna magát a számolásra, kezdhethet a műveletet a szállítási költségeknél. De mielőtt megvizsgálja, mennyi kerül a fuvarozási

költség a Tisza-parti telepről a Tolbuhin sugáru-ra, számfejtse azoknak a munkásoknak bérét, akik előbb a gőzfűrésztelepen válogatják a parkettléc alapanyagot. Ugyanis a feldolgozó üzemnek nem mindegy, milyen hulladékot kap. Ebből kiindulva aztán ők is átválogatják egy másik brigáddal saját telepükön. Tehát mintegy átvesszik az árut darabonként. Márpedig ebben igen sok darab van.

Kevesebb lenne a vita

Ha például a Falemezgyár saját maga készítené a parkettlécet, sok ilyen felesleges anyagmozgatásból származó kiadást takaríthatnának meg. Kevesebb lenne a vita, amely a végén például az utóbbi időben olyan megállapítást szült, hogy a nem megfelelő hulladékot a Tolbuhin sugáru-ról szállítsák vissza a gőzfűrészhöz, ott majd beváltják hasznos hulladékká, sők adják tovább tüzelés céljára a parkettléc-gyártásra alkalmas darabokat.

Növelhetné például a helyi parkettléc-gyártás minőségét az is, ha a falemezgyárnál alkalmazott főzömdencéket is hasznosítanák. Alaposabb számításokra lenne szükség! Hasznosítottna, ha erre a célra létrehozott komplexbrigád a népgazdaság érdekében lelkesedéssel felvértetve vizsgálatot folytatna és javaslatot tenne az illetékeseknek. A hasznos érvök, konkrétumok, tapasztalatok birtokában bizonyára megtalálnák a lehetőséget, hogyan használják ki jobban, gazdaságosabban a parkettléc-készítő gépeket...

Nagy Pál

Elutazott Manvarozsáról az EAK gazdasági minisztere

Köszlemény a két ország gazdasági kapcsolatait érintő tárgyalásokról

Incze Jenő külkereskedelmi miniszter meghívására a magyar kormány vendégeként, október 12-től 18-ig Magyarországon tartózkodott Hasszan Abbaszaki, az Egyesült Arab Köztársaság egyiptomi, tartományának gazdasági minisztere.

A két miniszter között baráti szellemű eszmecsere folyt a két ország kapcsolatait érintő gazdasági kérdésekről. A tárgyalások a Magyarországon és az Egyesült Arab Köztársaság közötti kereskedelmi forgalom továbbfejlesztése szempontjából igen hasznosnak bizonyultak.

A tárgyalófelek megegyeztek, hogy a megtárgyalt elgondolások minél hathatósabb megvalósítása érdekében megfelelő delegációk fognak találkozni.

Hasszan Abbaszaki 18-án elutazott Budapestről.